

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Gerd Englund*
Härad: _____ Berättare: *Nils Olsson, T. Esplanadg. 15 A, Lund*
Socken: *Lunds stad* Berättarens yrke: *köpmann*
Uppteckningsår: *1965* Född år *1906 i Lund*

Stadstraditioner I s. 1-38.

LuF 126

745

Nils F Ölsom

D. 06

Ej levererad

EXC

FOLKLIVSARKIVET

Englund

FINNGATAN 8

Ref 14/366

LUND

M. 16453.

Ifylles av uppgiftslämnaren

Berättarens namn: Nils F. Olsson
" födelseår: 1906
" födelseort: Lund
" yrke: Köpmän (f.d. handskmakare)

Makes/makas namn: Karla Olsson
" födelseår: 1908
" uppväxtort: Lund
" yrke: Äffersinnehanvarium

Faders namn: Nils Olsson
" födelseår: 1863
" uppväxtort: Fjellie
" yrke i staden: Kokelugnsmakare
" yrke före ev. inflyttning till staden: —

Moders namn: Kristina Olsson
" födelseår: 1870
" uppväxtort: Lund
" yrke i staden: —
" yrke före ev. inflyttning till staden: —

Farföräldrars yrke: Lantbrukare
Morföräldrars yrke: Bryggeriarbete
Antal syskon: 5

Jag kan inte minnas, att vi
kände till några olika stadsdelar i min
barndom. Detta område kallades Nö-
den eller Nya stan. Det var ingen gam-
mal stadsdel. Det var rent nytt stads-
re. Ripa lät bygga hus här - det var
hans hustru, hantverkarna byggde på.
Här bodde mest arbetarfamiljer. Gård-
slan var Mattsson Polist. Huset var
det nästan bara fattigt folk allti-
diga. De flesta husen köptes med
en bingelans med kupor. Jag tror
säger, att det från början var me-
ningar, att det skulle bli studenter
i Kupor, men det blev ju aldrig
så. För det mesta rykte husen fyra
kvinnor i kupor på nedre våningen och
set en rum med kök, som det kal-

lades, på övervinningen. På ovanrummen
fanns i regel inga källmöjligheter.
Det bodde gott om judar här. Bara
på Hospitalgatan kunde man räkna
till tio judefamiljer säkert. Vi um-
gicks inte alls med dem. De ville
sig mest för sig själva. Man fick
dock gå in och tända ljus och
då fick man ofta en bit osyrat
bröd för beväret. De åt även ett
pärkabödel, som de själva bakade.
De hade sina egna seder: de brukade
gå med "madelträd" till v-
randra, de hade sin lövhyddsting-
tid, då de byggde hyddor av plank
och lög inne på gårdarna. De satt se-
dan inne i hyddorna vid tända ljus
och bad. De hade sina hyddor

härnere också: Den först bodde de på
gården Hospitalgatan nr 12; sedan
flyttade de till Poenmegatan nr 5
(Eskaltempelergården) och därefter till
S:ta Södergatan (ung. på den plats, där
"Birta och Jelm" nu ligger).

Nöden var alltså en smula stördel
för. Emellanåt var det små ba-
taljer, men det var mest emellan
de yngre - pojkar. Det var rätt
mycket blagumel mellan pojkar
från S:t Miksgatan och Nöda poj-
kar, liksom mellan Spykenpojkar
och Nöda pojkar, mellan Råby-
barn och Nödaungar.

Människor här ute höll sig snarare
rätt mycket ihop - jag vill minnas
att det var rätt hjälpsamma. Sta-

Antarna kom vi knappast i beröring
med, men man hade en känsla av att
de nog ville vara ett pinsamt hö-
re. Bönderna betraktade man nog
allt lite nedsettande. Man märkte
ju på kläder och uppträdande, när
det var bönder: bonusägarna be-
kände till sina försor om livet,
något som inte var vanligt bland
oss studeungdomar, och sånt ut-
lades för bonusägarna. Det kunde
väl förekomma lite snack med bonu-
sägarna vid danser någon gång, men det
var inte i någon utpräglat grad.
Prästerskådet var det väl inget att
säga om. De 'rika' var de välbärg-
ade, och det innebar för oss utskan-
della de, som ägde ett eget hus. Hö-

Karva hvarre dyckte man var hade
det rätt ber. Hvar fanns ju gott om
hökare, och i regel var det så i hö-
karfamiljerna, att fann skötte om höke-
rikt, medan mannen skötte om an-
nat - arbetade med något annat.
I hökarierna handlades knappt
g något än på kredit. På den ti-
den kunde man köpa allt möjligt
där: Specerier, fläck och korv, sill,
färdiglagade köttar och potatisbul-
lar.

Efter utställingsåret 1907 anlades
Stadsparken på det område, där
utställningen hölls. Hvarre var
en plantering, som kallades "Gång-
arna" rätt och slätt. Den låg ju
innan man kom till Junde Södra och

sträckte sig fram till mejeriet. De
lag gott myskött och spritade i Fal-
kets Park och på Helgona bron.
De lag också ofta och spelade kort.
Det var de stora folkvägarna där då.
De brukade ofta bilda till i utken-
terna av stån och nere vid mejeri-
et och bakom Stadsparken i hop-
parter. De spelade "Sista sticket"
och "Auktion", och de kunde va-
ra gäng på åtta-tio personer.
Om sommaren var det vanligt, att
vi tog ut till Björned och Fågel-
sång. Då ordnades även varje
vecka en s.k. "Barnfest".
Vanliga bowlingplatser var gat-
hörnor och trappor. Man kunde se
judarna hinna sitta på sina

trappor och plöcka höns. Spatier-
stråket var Klostergatan. På den
tiden gick folk där fram och till-
baka i timmar varje kväll. Men
brukade flamen från nuvarande
"Aveny" till "Grand". Vi hade några
öknamn på en del hus. I Hospitals-
gatan låg "Skeppet". Huset hade en
alllikande fasad, och hade vilfyllt
rummet av den anledningen. På 20-
talet byggdes i Brunnegatan ett be-
våningshus, som vi kallade "Nödens
lätt". På hörnet Arkivg. - Brunnsg. låg
ett hus som kallades "Port Arthur"-
varför känner jag inte till.

Vi bodde i Hospitalsgatan nr 5. Vår
familj bestod av sex personer. Bostäden
va där var ungefär som de andra hu-

sens. Vi hade en tvärrumslägenhet i botten-
våningen. Huset var dåligt underhållit.
De hade byggt på 1870-80-talet.
Jag känner inte till vem som hade byggt
vårt hus - det var i alla fall inte tipsa.
Vår förste värd hette Kornholmen. Sedan
sålde huset till en jude, som hette
Edelsten. Vi betalade till en bör-
jan, som jag minns, omkring 18-20 kr
i hyra. För ovanrummen betalades
8 kr. I ett sådant rum kunde
se personer bo. Det var många änkor
och ensamstående kvinnor som bodde
på dessa ovanrum. På den tiden tjä-
nade de förvävarbetade kvin-
nor o:a 18-20 kr/vecka. Vicevärdar på
stället hette Perkon. Han kom en gång
i kvartalet och tog upp hyran. För-

ACC. N:R M. 16453:9

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

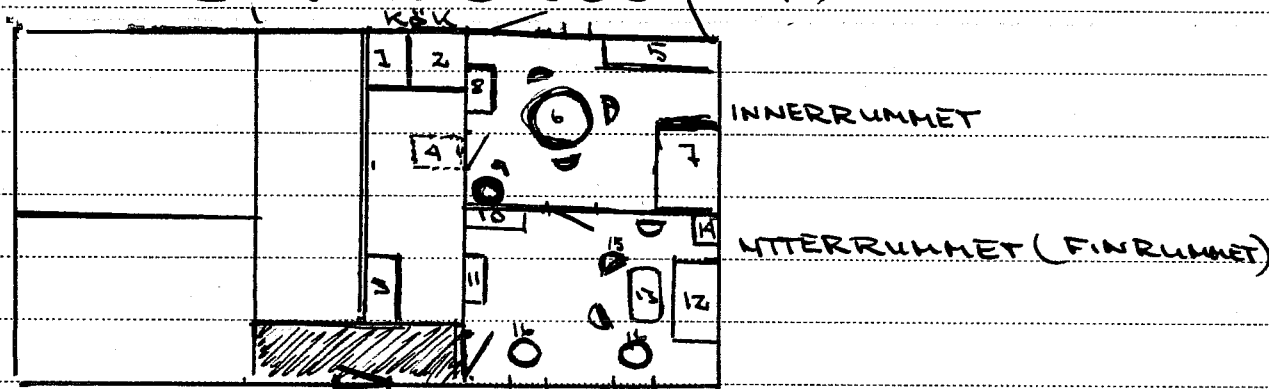
7
Bäddandet till honom var mycket gott.
Vi hade varken vatten eller eld.
"Finnrummet", dvs. det yttre rummet skul-
le stå och vara fint. Det tjänstgjor-
de även det som sovrum, men vi skul-
le helst inte hålla till där. När vi
var små brukade man ställa en stol
för dörran. Det ansågs rätt välbe-
ställt att äga en försumslagenhet.
Vi var ju inte heller någon stor familj.
I köket hade man inte så stor
plats att röra sig på. Det fanns
en järnspis där för ugnlagningen.
Under köket låg källaren med
vedgång från köket. Köksväggarna
var målade. I rummen hade vi
tapeter. Golven var överallt täckta
med korkmattor, vill jag minnas.

Så hade vi trasumattor förstärkt. Sand-
ving förekom väl knappast, när jag
vuxte upp. Möblerna var mest köpta
på auktion. Möbleringen var nog ganska
enkel i hemmet. Den enda
möbeln, som skulle kunna skilja sig
från andra, var i så fall kind-
sängen. Chiffonjen ansågs nog vara
en rätt fin möbel och likaså en
stor spegel, som hängde på väggen
i fönstret mellan de båda fönstren.
I innersalpet eldades det i en
kamin, som hade vägg i till
kaminen i fönstret. Vi hade färg-
lampor som belysning - under kaminen
kaminlampor. Vi sov i de båda
sofforna och i kindsängen. Som
spädbarn fick vi ligga i en vagn.

ACC. N:R M. 16453:1/.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Sängkläder: Tagel - och Kvallsprintmed-
rassar, över- och underlakan, slugotts-
undde, täcke och filt.

Hospitalsgatan

1. Skafferiet
2. Vårdskåp
3. Vardbord

ovanför: "Kamrylla"

4. Nedgång till Källaren

5. Pinnsoffa
6. Matbord
7. Himlasängen
8. Sängskåp
9. Metallösa
10. Kakelugn

11. Chiffonje

12. Stoppad soffa
13. Soffbord
14. "Pillestol"
15. Stoppade stolar
16. Blomsterbord.

ACC. N:R M. 16453:12.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jag minns inte så mycket av far. Han dog
mycket tidigt - jag var nog inte mer än
sex år då. Far var i alla fall kinkel-
ugnsmakare. De fick ambulans i sitt yr-
ke. Kinkelugnsmakarna var en jämförelse-
vis välbetald yrkesgrupp. Lönen tickade
i stort familjebekov. Jag kan inte min-
nas en, hur mycket de tjänade. Det
fanns dock perioder, då de inte arbe-
tade. De kunde även ackorda arbete.
De kom i kontakt med sin arbetsgi-
vare, och förhållandet till honom var
mycket gott. Han hette Gårdström och
utövar "fabrikör" eller "Kinkelugns-
mästare". Några arbetsfester förelam-
as, men jag tror att de anställda
kunde få gåvor vid vissa tillfällen.
Gårdström var vänligen rätt när om

ACC. N:R M. 16453:13.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Sina arbetare. Han hade nog c:a 15
anställda. Far tog aldrig något extra
arbete. Det hände, att han var till
sammans med sina kamrader ibland.

Sedan far dött, tog mor arbete
som väverska hos Borgs. Hon hade
10 timmars arbetsdag, och lönen var
låg. Väverskoran stod ej i direkt
kontakt med arbetsgivaren. Vi barn
fick leka till samsammans med andra,
och innan vi kommit i skolsåldern,
lämnades vi ofta in till vägen grann-
fru. Jag minns, att jag lämnades in
till Barnkubben en gång men triv-
des så illa med detta, att jag ald-
rig fortsatte den. Det var bara upp
till skolsåldern i Barnkubben. Jag
vet ej, vem som förestod den, men

den hade jag med Fattigvården att göra.
Jag och mina sysskon fick hjälpa till
att förörja oss så snart som möjligt
- men var ju ensamma. Jag var väl tio
år, när jag började springa med tid-
ningar om morgnarna. Jag började vid
halv sju-tiden och fick hinner på till
skolan började. På detta tjänade
jag 15kr ^{per} vecka. Periodvis gick jag och
så ärenden åt en skomakare på
Klostergatan. Där tjänade jag 2kr
i veckan. Efter skolans slut och
efter Konfirmerationen, började jag
i läran.

Uppå i Måle kyrkogata låg "Skol-
hemmet". Det förestods av fröken
Vertdahl och Beijer. Efter varje skol-
dag fick man läsa sina läxor där

I Råbygatan låg "Arbetsdagarna".
Där kunde skolbarnen få syssebätt-
ning och även lite mat efter sko-
lans slut. Dessutom fanns det ju
bambespisning på alla skolor här
i stan, och det behövs pröva
om eleverna fick äta där.

Vi fick hjälpa varandra lite ibland,
men någon regelbundet återkommande
syssla hade vi inte.

Vi åt tre gånger om dagen. På
morgonen drack vi kaffe. Klockan
12 var det middag och vid 5-½-
tiden på kvällen hade vi kvälls-
mat. Det blev ofta rå sill och po-
tatis, eller stekt fläsk. Mjölke före-
kom dagligen. Kaffe drack vi också
varje dag. Under kriget blev det

ACC. N:R M. 16453:16.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

cikoria i Kaffet, och vi gjorde t.o.m. Kaff
fe av sockerbetarna av alla, mackor-
rätter och ärtor. Kaffet mildes hem-
ma. Någon inälvsmat förekom inte i
vårt hem. Hårskött åt vi mycket -
dels reubensspjäll och dels biff. Den
fisk vi åt, var sill, torrk och spåt-
ta. Den lagades alltid färdig. Den
kändes kring i rulle bönor. Så myc-
ket grönsaker åt man inte då -
det blev mest kokta i soppor. Ber-
vill tyckte vi mycket om hemma. Ka-
löss och rabbenus med fisk var
andra maträtter, som ofta förekom
hemma. Tomaterna började väl kom-
ma i bruk omkring 1920. Vi åt toma-
ter ganska tidigt. Apelsiner förekom
bara vid julen. Man köpte aldrig

ACC. N:R M. 16453:17.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

färdiglagad mat. Hon bandlede sina
barn i lekverken och på torget. Kött
bars runt i trög och såldes! Vi hade
bråkugn, och man brukade baka vete-
bröd hvar gång i veckan.

Det var nog ungefär lika fördelat
med stekning och kokning av maten
hemma. Man åt nog mera soppor än
än vad som nu är vanligt. Hemma
hade vi ofta något, som kallas
"sunda". Det var en kötsoppa med
potatis. I denna soppa tillsattes gryn.
— jag tror, det var mannagryn. Silla-
soppa förekom rätt ofta och ibland
även älsoppa. Kryddor köptes i
regel malda, men här vi hade krydd-
sill, brukade man själa mala pep-
per i en kryddkruka.

Min bror hade kaniner i bur på går-
den under Kriget. Vi fodrade dem
 mest med fästlax men även med kött
 och kalam. Vi hade kaloniland i Pren-
negatan. Det anskaffades omkring 1905-06.
 Där odlade vi mest potatis, men
 också kål, lök, morötter och röd be-
 tor. Lite blommor satte vi också.
 Potatisen täckte inte vårt behov.
 Den förvarades i salt källaren.
 Mor brukade sylta lingon och deli-
 bär - dock ej i stora kvantiteter.
 Lingonen syltades också tillsammans
 med gräskar. Det blev en god des-
 sert. Vi hade också in gurkor och
 pumpor - i synnerhet gurkor i gans-
 ka vackra ringlar. Någon gång kon-
 serverade mor ägg i vattenglass!

ACC. N:R M. 16453:19.

Vi köpte ofta sill valavis av fiskare och gjorde sedan kryddsill och späckesill av den.

På söndag och helgdagar åt vi vanligen lite extoragott. Det skulle de vara stekt. Till efterrätt kunde man få plitkar med sylt, kräm eller soppa. På söndagen skulle det också vara ordentlig fukket. Vi åt i innerrummet på söndag liksom på vardag. Vid särskilt högtidliga tillfällen, som vid julen, åt vi i finrummet. Vi hade våra särskilda platser vid matbordet. Det var tillåtet att prata vid maten. På bordet hade vi också duk om söndagarna kom även en vit duk på. Jag vet dock att många hade tidningar på matbordet. Som be-

B
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16453:20.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Stick användes kniv, gaffel och sked.
De förvarades i en kinnalåda i köket.
Vi hade en finare uppsättning av bestick
i silver dessutom. Vi ägde även en
finare intservis, en teeservis, en chok-
ladservis och en finare kaffeservis.
Detta poralinn förvarades i ett köke-
skåp. Vardagsporalinet förvarades på
"kasshyllan" i köket. Det hände att
vi ibland hade bjudning med mat.
Det var mest för släkterna. Vi åt då
i firrummet. Då bjöds det på smör-
gärbord, varm rätt, dessert och kaffe.
Ibland kunde vi också ha kaffe-
bjudning. Till kaffet bjöds hembakat
bröd. Vid matbjudning kunde sprit
och öl förekomma och vid högtider
vin, konjak och likör. Konjak hade

vi västen jämt hemma. Den användes
som medicin.

Läkare anlätades inte alls i samma
utsträckning som nu. De två mest
anlätade var Dr Rydberg, som var
stadsläkare och Dr Haffner, som
var andre stadsläkare. Vi är
vilj anlätades aldrig någon "klek".
Jag vet, att det fanns en i dom-
us, som anlätades mycket. Han
barkade Engelska sjukor. Om man
kände sig dålig, brukade man ta
acedylsaledylpulver. För värk i örr-
nen, användes haneegrot. Man lade
gräsen på örat för att "dra ut
värken." Så lindade man en stor
schal om. Fick man en spåna i
fingret, och såret inflammerades,

lade man på en lugga gröt bröl
med smör. Vid tandverk användes
kamomillte. - hade man en tand-
böld, var det mycket vanligt, att
man lade på filon. Det var fak-
tiskt mycket verksamt.

Vi hade febertermometer hemma. Men
vi mycket dåliga och fick hög fe-
ber, så biddades vi naturligtvis
ner. Folk var rätt så reserverade
mot sjukhus då - de hade inte
förtroende riktigt för sådana in-
rättningar. Det var en väldigt trau-
porter dit. Det kom en "fångvakt-
are", som hette Palngren, och han
drog en källa, som var överspänd
med säckväv. I denna källa kom
bades de verkligen sjuka. Detta

transportmedel användes långt in på 20-talet. Förlorssingarna skedde nog mest på badstads huset. Det fanns dock en badstads här som fick förtäsa mödrarna i hemmen.

Vi badade i bygghuset på gården. Det skedde varje vecka. När man blev lite äldre blev det vanligare att besöka badstads huset. Det var mycket vanligt med släpa där nere. Där både skäktor och lappar.

Vi hade också ont av dem. Man fick hålla så rent som möjligt och pensla och spota. Rättstaden det gått om på gårdarna. Vi fick 10 öre ranson för dem på köttbesiktningens byrå. Till en köja var det en

att man bara behövde lämna in rum-
pan, men sedan fick man ta hela öf-
tan med och klippa av rumpan på
kottbesiktningen. Vi dödade den
oftast med slag.

Man städade oftare än en gång i
veckan. Till städningen användes
skrubborste, såpa och soda. Småtvätt
skedde mest inomhus, medan stor-
tvätt klarades av i tvättstugan.
Man hade stortvätt avg. var tredje
vecka och småtvätt oftare. Som
tvättmedel användes såpa och soda.

Fattigvården var så ynkligt
liten - det var ingen hjälp alls
knappast. Fattighuset hjälpte med
mat till alla de, som behövde.
De fattiga kunde också få ett li-

det hypresbiding. För att få hjälp
skulle man vara totalt utfattig!
Hjälpen var dessutom i högsta grad
oskillräddig. En privat välgörenhets-
förening delade ut tyg till kostymen
till julen. Det skedde på "Kulturnen"
och Karin brukade förutta det he-
la. Barnen fick även gattepisar där.
Jag har också för mig att Fattighets-
skolan delade ut uttpisar till de
gamla vid julen.

För de gamla fanns endast "Fattig-
huset". Inskattningen till Fattighuset
var rent negativ. Fattighjoren fick
minsann gräd nyttja för sig. Gummor
en gick runt och skivade tvättade
och städade, och gubbarna brukade
de sopa torren och "knacka sten".

Det var inte alls vanligt, att de gamla
vårdades i hemmen hos yngre släkting-
ar. En del gamla hade själva ett
litet krypin - många satt på omm-
rummen där nere och verkligen höjde eller
såg. Vid långvarig sjukdom var det
dåligt med hjälpen från samhällets
och från arbetsgivarens sida. Gran-
nar var hjälpte förstås varandra rätt
mycket och sprang in med mat till
varandra, om t.ex. frun i huset var
sjuk. Viljan var god - men det fanns
inte mycket att ge bort.

Gemensam inköp fröken inte av
något slag. Det fanns de, som hade ge-
mensam pensionering. Det var vanligt
att t.ex. två familjer hade olika
tidningar, som de sedan lytte.

Kooperation började då, när jag var barn. FENIX låg på Märketorget. Mina föräldrar var ej med där, inte heller i "Börningen". Vi var mera för privat-affärer. De flesta levernärer handlade säkert hos hokarna - det hade de kredit. Något regelbundet utbyte av arbetshjälp förekom inte - möjligen då att man brukade passa varandras barn. Mina föräldrar var med i sjuk- och begravningskassan SOLID. Till den var nog inställningen god. Avgiften låg på 1,00-2 kr/vecka. Det var olika klusser, och man fick vid sjukdom betalt i proportion till lönnad avgift. Inställningen till fackföreningen var be-bart positiv.

Vi prenumererade både på "Skånskan"

och på "Arbetet." Härnär var mest ha-
na socialdemokraterna. Vi deltog i lin-
majdemonstrationen, även om det fanns
de som menade, att det inte var
vägning. De som stod utanför arbetar-
klubbarna, tyckte väl inte om, att vi
demonstrerade, men det förekom ald-
rig bråk vid sådana tillfällen. Här
fanns inte direkt några motsättningar
och mellan de olika politiska parti-
erna. I Nöden fanns säkert många
kommunister. Kommunister var mycket
flitiga med en tidning, som
hetta "Arbetsbladet". Vid demonst-
rationen förekom mycket ständar. Far
och sedan vi pojkar gick på felfö-
ringsmöten och andra politiska mö-
ten i Hällets hus. Då medförde det

inga ricker att vara organiserad. Hjalmar Branting, som var Wooding, beundrade is mycket. Det var ju en man av ovanlig resning. Han var också den förste bland de intellektuelle, som sköt sig till arbetarvarelse. Professor Sjövall hörde till dem, som gick ned i faget.

Ja, det gick faktiskt studenter ned. Det var nog lite så och så med intresset för kungafamiljen. Men det var vanligt med kunga porträtt. Vi kom ur både också kungafamiljen på väggen. Bilderna skickades efter från portorderformer och sådant.

Dop: Jag blev doppt hemma och även sysselman Grelman var en arbetskamrat till min. Vi hade lite festligh vid ett sådant tillfälle med extra

Kaffe. Endast familjen var varande. Inga
gäster förelkom. Ej annonsering.

Konfirmation: Jag konfirmerades i Dom-
kyrkan. Men fick långlysar då och
kunde vänta med att få vara ute
lite längre om kvällen. Vi fick svar
från skolan, blåa cheviattklockor, skänkt
vässta vid storkorset och vid rosett.
av far och mor till konfirmationen.

Jag fick också en psalmbok som
g. hustru annan gåva. Mina systor och
min bror var närvarande i kyrkan.
Efteråt kunde vi bekanta bekanta
på kaffe och tårter. Vi konfirmander
gav varandra konfirmationsminnen.

Skolaslutning: Jag gick på Vårfrus-
skolan. Där var en egen festlighet
vid julaslutningen. I regel fick man

en examen hos Lym till sommaravslutningen. Skolan pryddes g med blomar, och det kom knappt några föräldrar.

Förlovning: Vi utlände ringar, och det var inga andra ceremonier.

Lysning: I brudens hem. Mottagning med kaffe och kakor.

Svensöka och mötippa: Det var g särskilt vanligt. Vi hade det inte.

Bröllop: Vi gifte oss i Domkyrkan. Min fru hade g lång klänning utöver en vanlig finklänning och jag hade mörk kostym. Sedan lade vi kalas i vårt nyblivna hem.

Silver- och guldbröllop: Sedan firade vi inte med några festligheter.

Begravning: Det var vitt vanligt att den döde ställdes i byggkasett - ibland på vindrummet. Utanför kasett samlades och sadades det. Ljus ställdes på varje sida om kisten blommar och kvansar. Man tog farväl av den döde. Heltidligt släkten brukade vara närvarande vid begravningar. De begravs på Norra kyrkogården. Man annonserade. Blomkvinnorna i förstora brukade visas med svart-vitt papper.

Födelsedag och namnsdag: De firades hemma, dock mest födelsedag. Man fick presenter och kaffe på söndagen. Det var mycket vanligt att man utskickade vykort vid sådana tillfällen. Januari (50, 60 etc.) firades

under fästligare former än vanlig fö-
delsdag.

Nyår: Det firades hemma. Vi brukar
läsa upp till Sankytkan, när klockan
skulle ringa. Hemma kunde vi kaffe
och hade blivit extra gott till det.
Vi brukade också vara och att leka
fulllek med vatten.

Trettonhelgen: Firades inte.

Fästlagen: Jag har endast sett "li-
katten är fäst" i Fästlången
aldrig här i stan. Vi hade fästlags-
bullar - vanliga vetebullar med
vattenmjölk. Vi tog in björkris un-
der fästlagen.

Påskan: Jag har endast på senare
tid sett utklädda ungdomar vid
påsken. Det förekom inte, när jag

var bann. Skärtorsdagen fäste vi gub-
bar på varandran. De bestod av papp-
per skuret i långa remsor och knipp-
vilsfäste. Vi lindade ägg i färgt pap-
per och kokte påskostonen. Tillbehör
använde vi läskedal till färgningen.
Vi fick inte mer än två ägg var. En
ägg lekare föreläsa

Valborgsmässa: I stans utkanter kunde
man se eldar. Majsjungfru föreläsa
inte. Den förde maj var det demonstration-
stång och strög. Det var ett far-
ligt liv, och ungdomarna kastade
konfetti så att folk fick vada i
det. Det såldes pappersvippar vid
ströget också. Folk brukade i regel
byta till sina ljusa sommarkläder
der. Färgst: Vi brukade resa ut till

ballskogen. Det var mestadels ungdom-
men. Vi fnydde ej med grönt hemmen.
Midsummer. Då rektes majstångar på
de flesta gårdarna härnäst. Båda
gick och plockade grönt i skogens ut-
kanter, och de äldre reste stängerna.
Det blev spel och dans långt in
på natten. Ibland torlitterades det
kaffe - ofta drack några familjer
gemensamt på gården. Både yngre
och äldre deltog i midsummeranden
sen. I Folkets Park verkade även en
majstång. På anstalten gjordes i ut-
kanterna av staden, kunde man nå-
gon gång se äldre tända.
Mårten. Vi åt gås el. anka.
Advent. Fickes inte på något sätt
hemmen. Säg ej heller, att någon annan

Stärre gjorde det.

Lucia: Barnen gick ju Lucia. De känd-
de ut sig och spång. På Frostingsarmen
firades även Lucia på Lucia-kvällen.
Vi firade inte Lucia hemma. Men brukade
dock baka lussekatter till Lucia. De
var mer i bulla stil och blev till-
klippta med sax.

Julen: Det var mycket vanligt att ung-
domarna stärre gick "julasjöke". Det
kunde även kända att äldre gick, men
det var mest då för att få en sup.

De yngre fick götter och pengar. De
höjades ganska tidigt med detta och
kunde hålla på t.o.m. Trettonhelgen.

Man brögde någon gång julöl. Man
strölande och fejade innan helgen.
Stor bak blev det också: Vetebullar,

klever, pepparkakor och "fina kakor".
Julskyltning hölls just innan jul,
"Skyltsöndagen". Den var inte så på-
kostad som nu. Julinkläring skedde
från Stortorget. Den skedde "dille jul-
aften" kl. 12⁰⁰. Bl.a. orkester som
blåste in julen var "unga korpster" (ca 1920). Vi doppade i grytan "dille jul-
aften" hemma. På julaftonen kläd-
des grannar med äpplen, levande gran,
flaggor, karneller och glitter. Top-
pen latte vi alltid en flagga - an-
vare var nog spiran den vanligaste
toppyrduaden. Så länge vi var barn,
brulle vi ibland tante. Vi fick jul-
klappar varje jul.
Man pyntade hemmet med julbom-
mar på väggarna och löpare på bor-

Den ljus sätter i skålar. Ofta hade vi
en julblomma. Ibland koktes knäcke till
julen. I skålar lades fyllt och vatten.
Någon gång hade vi t.o.m. cocostut till
jul! Julmåltiden äts på julaftonen
vid 5-tiden på kvällen. Den be-
stod av lutfisk, gröt och smörgås-
bord med skinka, sylta, röd bekon,
brunkål, sill, vortbröd (köptes) och
"hemmenbröd" (ett gult bröd som köp-
tes). Juldagen hade vi ungefär
samma kost.